RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 77.659/16
van 13 mei 2025

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk wat de re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers en de preventie van langdurige afwezigheid betreft’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 77.659/16
du 13 mai 2025

sur

un projet d’arrêté royal ‘modifiant le code du bien-être au travail en ce qui concerne la réintégration des travailleurs en incapacité de travail et la prévention des absences de longue durée’

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

Op 16 april 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk wat de re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers en de preventie van langdurige afwezigheid betreft'.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 8 mei 2025. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D'ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ronald VAN CROMBRUGGE, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Annelies D'ESPALLIER, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 mei 2025.

*

Le 16 avril 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Emploi à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant le code du bien-être au travail en ce qui concerne la réintégration des travailleurs en incapacité de travail et la prévention des absences de longue durée'.

Le projet a été examiné par la seizième chambre le 8 mai 2025. La chambre était composée de Wouter PAS, président de chambre f.f., Toon MOONEN et Annelies D'ESPALLIER, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Ronald VAN CROMBRUGGE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Annelies D'ESPALLIER, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 13 mai 2025.

*

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe verscheidene bepalingen van de Codex over het welzijn op het werk (hierna: de codex) te wijzigen op het vlak van de re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers en de preventie van langdurige afwezigheid.

3. Het ontwerp van koninklijk besluit vindt rechtsgrond in artikel 4, § 1, van de wet van 4 augustus 1996 'betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk'. Luidens deze bepaling kan de Koning aan de werkgevers en de werknemers alle maatregelen opleggen die nodig zijn voor het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

BEVOEGDHEID

4. Het ontworpen artikel I.4-36, § 5, derde lid, van de codex (artikel 2 van het ontwerp) en artikel I.4-76, § 3, van de codex (artikel 9) bepalen dat de preventieadviseur-arbeidsarts overleg kan plegen met de diensten en instellingen van de gewesten en gemeenschappen, respectievelijk zorgt voor een doorverwijzing naar de bevoegde dienst of instelling van de gewesten en gemeenschappen.

Vanuit bevoegdheidsrechtelijk oogpunt stellen deze bepalingen geen probleem voor zover zij op een bevoegdheidsconforme wijze worden geïnterpreteerd, in die zin dat aan de diensten en instellingen van de gewesten en gemeenschappen geen verplichtingen kunnen worden opgelegd om deel te nemen aan het overleg of om bepaalde maatregelen te nemen ten aanzien van de doorverwezen werknemer.

VORMVEREISTEN

5. In de aanhef van het ontwerp van besluit wordt verwezen naar de adviezen van de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk. Deze adviezen werden echter niet bij de adviesaanvraag gevoegd. Hierover bevraagd, antwoordde de gemachtigde het volgende:

> "De adviesaanvraag bij de Gegevensbeschermingsautoriteit zal eerstdaags worden ingediend: we hebben dit dus nog niet ontvangen.
>
> (…)

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

Het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk werd op 15 april 2025 aangevraagd door de minister: conform artikel 95 Welzijnswet is de adviestermijn in spoedeisende gevallen evenwel 2 maanden, en deze termijn begint volgens het huishoudelijk reglement te lopen van zodra het uitvoerend bureau er kennis van neemt, wat pas op 30 april zal zijn, dus verwachten wij dit advies pas te zullen ontvangen op 30 juni."

Het verdient aanbeveling een ontwerp slechts aan de Raad van State voor te leggen nadat het alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding heeft doorgemaakt en nadat alle vormvereisten zijn vervuld. Aldus wordt vermeden dat de Raad van State opnieuw om advies dient te worden gevraagd ten gevolge van wijzigingen aan de voorgelegde tekst, en wordt gewaarborgd dat het advies kan worden uitgebracht met volledige kennis van alle ter zake relevante elementen.

Nu dat niet is gebeurd, moet erop worden gewezen dat, indien de voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,[1] de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKING

6. De inleidende zinnen van de wijzigende bepalingen van het ontwerp dienen te worden aangevuld met de relevante wetshistoriek.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 7

7. De inleidende zin van artikel 7, 2°, van het ontwerp bepaalt dat artikel I.4-74, § 2, eerste lid, van de codex "wordt aangevuld met de bepalingen onder f) en g)". Er wordt echter uitsluitend een punt f) toegevoegd. De verwijzing naar een punt g) dient bijgevolg uit de inleidende zin te worden weggelaten.

[1] Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

Artikel 12

8. Artikel 12, tweede lid, van het ontwerp bevat een overgangsregeling. Luidens deze bepaling gelden "[d]e wijzigingen die betrekking hebben op het re-integratietraject en op de bijzondere procedure in het kader van artikel 34 Arbeidsovereenkomstenwet" niet voor re-integratietrajecten of bijzondere procedures die reeds waren opgestart vóór de inwerkingtreding van deze regeling.

Om te vermijden dat onduidelijkheid ontstaat doordat de rechtszoekende zelf moet nagaan welke van de wijzigingen onder de overgangsregeling vallen, dienen de bepalingen waarvoor de overgangsregeling geldt te worden opgesomd.

*

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de modifier différentes dispositions du Code du bien-être au travail (ci-après : le code) en ce qui concerne la réintégration des travailleurs en incapacité de travail et la prévention des absences de longue durée.

3. Le projet d'arrêté royal trouve un fondement juridique dans l'article 4, § 1er, de la loi du 4 août 1996 'relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail'. Selon cette disposition, le Roi peut imposer aux employeurs et aux travailleurs toutes les mesures nécessaires au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail.

COMPÉTENCE

4. L'article I.4-36, § 5, alinéa 3, en projet, du code (article 2 du projet) et l'article I.4-76, § 3, en projet, du code (article 9) disposent respectivement que le conseiller en prévention-médecin du travail peut se concerter avec les services et les institutions des régions et communautés et qu'il assure l'orientation vers le service ou l'institution des régions et communautés compétent.

Du point de vue de la répartition des compétences, ces dispositions ne posent pas de problème pour autant qu'elles soient interprétées conformément aux règles répartitrices de compétences, en ce sens qu'il ne peut être imposé aux services et institutions des régions et communautés de participer à la concertation ou de prendre des mesures déterminées à l'égard du travailleur orienté vers eux.

FORMALITÉS

5. Le préambule du projet d'arrêté renvoie aux avis de l'Autorité de protection des données et du Conseil supérieur pour la prévention et la protection au travail. Ces derniers n'ont toutefois pas été joints à la demande d'avis. Interrogé à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit :

> « De adviesaanvraag bij de Gegevensbeschermingsautoriteit zal eerstdaags worden ingediend: we hebben dit dus nog niet ontvangen.
>
> (…)

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

Het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk werd op 15 april 2025 aangevraagd door de minister: conform artikel 95 Welzijnswet is de adviestermijn in spoedeisende gevallen evenwel 2 maanden, en deze termijn begint volgens het huishoudelijk reglement te lopen van zodra het uitvoerend bureau er kennis van neemt, wat pas op 30 april zal zijn, dus verwachten wij dit advies pas te zullen ontvangen op 30 juni ».

Il est recommandé de ne soumettre un projet au Conseil d'État qu'après qu'il a franchi les différentes étapes de la préparation administrative et que toutes les formalités ont été accomplies. On évite ainsi que le Conseil d'État doive être saisi une nouvelle fois d'un avis à la suite de modifications apportées au texte déjà soumis et on garantit que l'avis peut être rendu sur la base d'une information complète concernant tous les éléments pertinents en cause.

Dès lors que tel n'a pas été le cas, il convient d'observer que, si le texte à l'examen devait encore subir des modifications consécutivement à l'accomplissement des formalités précitées [1], il y aurait lieu de soumettre les dispositions modifiées ou nouvelles à la section de législation, conformément au prescrit de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

OBSERVATION GÉNÉRALE

6. Les phrases liminaires des dispositions modificatives du projet doivent être complétées par l'historique pertinent.

EXAMEN DU TEXTE

Article 7

7. La phrase liminaire de l'article 7, 2°, du projet dispose que l'article I.4-74, § 2, alinéa 1er, du code « est complété par les f) et g) ». Or, seul un point f) est ajouté. La référence à un point g) doit par conséquent être omise de la phrase liminaire.

Article 12

8. L'article 12, alinéa 2, du projet contient un régime transitoire. Aux termes de cette disposition, les « modifications relatives au trajet de réintégration et à la procédure spécifique dans le cadre de l'article 34 de la loi sur les contrats de travail » ne s'appliquent pas aux trajets de réintégration ou aux procédures spécifiques qui ont déjà été démarrés avant l'entrée en vigueur de ce régime.

[1] À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡

Afin d'éviter toute ambiguïté du fait que le justiciable doit vérifier lui-même quelles modifications relèvent du régime transitoire, il y a lieu d'énumérer les dispositions auxquelles s'applique ce dernier régime.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES Wouter PAS

‡LW-CAFZQDAAI-HHGFJVT‡